Syöpäjärjestöt

Syöpäjärjestöt
Lausunto sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi lääkelain ja sairausvakuutuslain muuttamisesta (HE 314/2022 vp)

Syöpäjärjestöt kiittää mahdollisuudesta toimittaa valiokunnalle kirjallinen lausunto lääkelain ja sairausvakuutuslain muuttamisesta. Syöpäjärjestöjen mielestä esityksen tavoitteet – valtion lääkekorvausmenojen alentaminen, yksilön lääkekulujen alentaminen sekä lääkehuollon kustannustehokkuuden parantaminen – ovat perusteltuja ja esitys on mielestämme lähtökohtaisesti kannatettava.

Biologiset lääkkeet muodostavat jo nyt suuren ja yhä kasvavan osan avohoidon lääkekuluista. Biosimilaarien laajempi käyttö on toimiva tapa alentaa lääkekuluja, myös syöpälääkkeiden osalta. Biologisten lääkkeiden apteekkivaihto on perusteltu keino vähentää yhteiskunnalle koituvia kuluja ja parantaa lääkehuollon kustannusvaikuttavuutta.

Potilaan kannalta on yleensä paras tilanne, jos hoidot suoraan aloitetaan edullisimmalla biologisella lääkkeellä eikä lääkkeen apteekkivaihtoa tarvitse suorittaa. Siksi mielestämme esitys biologisten lääkkeiden sisällyttämisestä viitehintajärjestelmään on kannatettava, koska se toivottavasti osaltaan ohjaa lääkäreitä aloittamaan lääkehoidot edullisimmalla lääkkeellä. Tätä tukee myös loppuvuodesta 2022 hyväksytyt muutokset lakiin sähköisestä lääkemääräyksestä. Sen osalta on kuitenkin välttämätöntä, että tietojärjestelmät mahdollistavat lääkärille tiedon edullisimmasta lääkkeestä.

Syöpäjärjestöt pitää kuitenkin harkinnanarvoisena sitä, että biosimilaarien sisällyttäminen viitehintajärjestelmään tehtäisiin vaiheittain, kuten Fimea on esittänyt. Tätä perustelee kansainvälisten kokemusten puute. Vaiheittainen käyttöönotto antaisi mahdollisuuden kerätä tietoa ja tarvittaessa korjata järjestelmää. Se myös helpottaisi apteekeille ja Fimealle tulevaa muutosta ja työmäärää.

Biologisten lääkkeiden apteekkivaihto ei saa vaarantaa potilasturvallisuutta. Siksi on tärkeää, että lääkäri voi kieltää apteekkivaihdon hoidollisilla tai lääketieteellisillä perusteilla (Laki sähköisestä lääkemääräyksestä 5a §, 2. ja 3. mom.). Kannatettava on myös esitys siitä, että potilaan lääkettä ei vaihdeta useammin kuin kuuden kuukauden välein, vaikka lääkkeiden hinnoissa tapahtuisi muutoksia (esitetty Laki lääkelain muuttamisesta 57 b §, 3. mom.). Mikäli lääke vaihtuu tiuhaan, on olemassa riski potilasturvallisuuden vaarantumiselle tai hoitoon sitoutumisen heikkenemiselle. Mielestämme esityksen vaikutuksia on syytä seurata tarkoin ja tarvittaessa pidentää vaihtoväliä nyt esitetystä kuudesta kuukaudesta.

Biologisten lääkkeiden apteekkivaihto korostaa terveydenhuollossa ja apteekeissa tapahtuvan pistos- ja antolaiteopastuksen tärkeyttä. Käyttäjälle annettava ohjaus on olennaista kaikkien

SYÖPÄJÄRJESTÖT • CANCERORGANISATIONERNA
Suomen Syöpäyhdistys / Cancerföreningen i Finland • Syöpäsäätiö / Cancerstiftelsen
Unioninkatu 22, 00130 Helsinki • Unionsgatan 22, 00130 Helsingfors
Puhelin • Tel. 09 135 331

biologisten lääkkeiden kohdalla. Apteekkien ja terveydenhuollon toimijoiden vastuiden ja ohjaukseen liittyvien prosessien on oltava selkeitä. Apteekkien tulee varmistaa ohjauksen riittävyys ja yksityiskohtaisuus.

Helsingissä 11.1.2023

Juha Pekka Turunen
pääsihteeri
Syöpäjärjestöt

Lisätiedot:
Eeva Ollila, ylilääkäri, eeva.ollila@syopajarjestot.fi, 050 590 4935
Sini Terävä, yhteiskuntasuhdepäällikkö, sini.terava@cancer.fi, 050 513 5083